

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

57. Legatio Macaens. ad Regem Cocinc. fructuosa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

57.
Legatio Ma-
caensia ad Re-
gem Cocinc-
fructuosa.

concurerunt, dūm in Iaponia tyrannus Christianos exscindere modis om-
nibus conabatur, & clarum suæ virtutis specimen Faifensi bus reliquorum.
Accessit huius rerum faustitati, solennis ad Regem legatio quam Lusitanorum
Macaensium religiosis studiis adornatam, & magnificientia dono-
rum splendidam iidem obiere Lusitani: huius summa etat; Patrum
commendatio singularis, & Christianismi, cuius profeminandi labor,
haud alio in ipsis calebat ambitu, quām eius populorum salute sem-
piterna. Id sibi Rex & planè perspectum fassus est, & summè gra-
tum; culpæ item seipsum damnauit pellendis è regno Patribus, ob
soli siccitatem falso iis tributam; Deum cœli iurauit, nunquam in
posterum, cuiquam se aures contra nos daturum; iamque se filio
Principi, & locorum Praefectis mandasse, nostri gererent curam, &
nobis fauerent, ut quos ipse haberet carissimos; post quæ Pares
duos legati comites, iussit proximos throno considerare, quod honoris
genus dei seruis, flocci erat futurum, nisi magnum hinc pondus ac-
cessisset eorum laboribus, ad vrgenda nouæ illius Ecclesiæ incrementa.
Aderant enim nouum annum Regi felicem optaturi, regni proceri
omnes quibus ille Regi tam familiaris, & vicinus consellus, tacitum
erat Imperium obseruandi, iuuandi, & tuendi, quos illa Rex tam
peculiaris benevolentia dignabatur. Honorificè tandem, & per humu-
riner dimissos, secutum est ab Regina munus, amplius ex serico & so-
lidus pannus, quod esset, aiebat pauperes & satis miserè à vestibus
parati; cessit nihilominus is pannus ad vestem altaris haud multo
me lius ornati: Regis donum fuit ipsius manu (quod rarissimum est)
subscriptum diploma quo siebat ipsis libera potestas, ubi cùmque te-
gni lubitum iis foret habitandi, & pœnis grauibus subdebandunt qui-
cumque titulo peregrinitatis placidam in regno mansionem iis con-
tenderent, vel molestiæ aliquid inferrent: hoc tuti, lætique munit
Faifum reuertuntur, vtque mos est priuilegiariis, diploma Regium
foribus appendunt, magna ethnicorum admiratione, & pari Christi-
norum plausu. Reperiamus nunc Sinas, tres Imperatores, trium me-
sium spatio visuri, duos sepulchro iam conditos, tertium suo in sole
sublimem: ille quem toto huius historiæ decursu memorauit Vanlie, re-
rum portus per annos à puer o undequinquaginta, hoc tandem vivere
desit, dolore vt fertur amissæ matris, & vxoris, neque immencio ut
qui publicis calamitatibus nihil mouebatur, priuatis interiret, & qui
suos tributis premebat violentius quām armis Tartari, ex magnitu-
dine doloris proprij, sentire vel sero diseret communes. Matre ig-
nit, & vxore hoc est sui dimidio orbatus sensim contabuit; ab ineunte
interin Iulio ad Augusti finem, exhibere se tandem hominem, &
Regem cœpit dūm supremorum tribunalium accitis præsidibus ex-
pulsionem Tarrarorum extra Sinas enixè iis inculcauit, & ciuilium
Praefectorum cum militaribus concordiam magno publicæ rei detri-
mento similitatibus laborante. Aduocato deinde filio natu primo phi-
losophatus

Iosophatus est de inanitate rerum caducatum , nec esse in iis felicitatem reponendam quibus denique tempus finem imponeret , cuius vanitatis seipse tunc in exemplum dabat : porro Imperium regnorum quindecim cuius illum hæredem relinquebat , quanto maius , tanto grauiori pondere ferentem premere , at dubitare se plusne inde honoris & commodi quæm molestiarum hauiisset . Tum versus contra se anteactæ vi-
te damnauit pessinam rationem , & infelicitas gubernationis exosam populis prauitatem , quam se tunc frustra dolebat agnoscete , cum pos-
set tantum dolere præterita , emendare per tempus non licet : conso-
lati se tamen quod cum relinqueret Regni sui hæredem non exemplis
nec aliud , inquit , æquè abs te curati percipio , quam vi via infelix
viuendi , ac regendi , viæ quam tenui proflus opposita , quod vel Sinis
planè animo excidat tam improbi Patris Imperium ; vel tam præclaro
filio successore mihi gratulentur ; paulo post , suprema effatus ver-
ba efflauit animam . Pridem enim ritibus sepulturæ quos seruati vel-
let , rebusque aliis , testamento prouidè cauerat . Princeps fuit Im-
perio dignus nisi regnum suum avaricia inexplora , otij feeditate ,
& segnitie infamasset , quanquam hæc utcumque virili prudenter duæ
feminae supplebant , inreparantque subinde , ista virum amoris
fiducia ; hæc filium auctoritate matris . Testamenti eius pars maxi-
ma longam continebat tyrannidis suæ accusationem censebatque ipse
sua distinctè sceleræ , & Provinciarum expilationes , quibus successo-
rem satisfacere volebat . Ararium iubebat pandi , suffici ex patrimo-
nio regio belli neruum in stipendia militum ; Præfectis armorum in-
pugna cæsis , honores funeris , & sepulchri ; suffragiorum vero leua-
menta eorum animis inter cruciatus apud inferos detentis : vxoribus
viduis & pupillis è fisco alimenteri : breues mili , subdebat soluantur
exequæ , dies ad summum septem & viginti non excedant ; nec ad
eas de more Proteges conueniant , nec supremi armorum , & litera-
rum Mandarinini , nec ubicumque sunt , funebribus nisi per triduum
viantur quo item spatio suas concludant complorationes . Hic finis
Vanlié Sinarum Monarchæ , cuius Imperio Matthæus Riccius Christi
fidei post tot secula intulit rediuiuam , quam ipse Vanlié neglectim ,
& promiscue habuit ; permissam aliquando , denique expulit . Se-
quitur locandus in-solio Vanlié successor . Hand scio plus possint gra-
titatis simul & levitatis Sinenses præfette , alias sapientissimi , quam
in admittendis honoribus , in quibus tamen beatitatis apicem statuunt .
lis improbo ambitu , & arte qualibet prensatis , demumque ex aula
imperatis , grauari se cum magno fastidio simulant , excusant priua-
tam quietem , otia studiorum , curas domesticas , & ab amicis &
agnatis , nihil non agi , moueri , dici gaudent ut adigantur ad eas di-
gnitates , quarum desiderio effræni , & cupiditate impotentissima
vntuntur , vincunt ad ultimum amicorum preces , & studia , vincit ar-
dentem , & repudiati fieri Magistratus , moras breves tam impatiens

Gg.

58.
Vanitatis Si-
narum con-
temptum
honoris si-
mulantium
quem insane
appetunt.